

MaxilloPol@r –et nytt desentralisert spesialutdanningsprogram på trappene

I prosjektet MaxilloPol@r planlegges desentralisert, universitetsledet spesialutdanning i kjeve- og ansiktsradiologi fra høsten 2005. Ved Det odontologiske fakultet i Oslo er det planlagt å ta opp til sammen fire kandidater i kjeve- og ansiktsradiologi, to til utdanning sentralt og to til et desentralisert utdanningsopplegg ved Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord-Norge, i Tromsø. De fire kandidatene vil registreres ved fakultetet i Oslo som gjennom Avdeling for kjeve- og ansiktsradiologi er faglig ansvarlig for utdanningen. Kandidatene skal følge samme studieopplegg, og både faglig og sosialt fungere som ett kull. Undervisning og veiledning vil støttes ved bruk av teleradiologi og nettbasert kommunikasjon.

Kandidatene som utdannes skal sikre nødvendig tilvekst og rekruttering av kjeve- og ansiktsradiologer til radiologimiljøet nasjonalt og spesielt til Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord-Norge og til Institutt for klinisk odontologi i Tromsø.

Flere samarbeidspartnere

Det odontologiske fagmiljøet i Nord-Norge er lite. Regionens målsetting

med odontologisk kompetansesenter og tannlegeutdanning krever gode samarbeidspartnere både regionalt og nasjonalt. I prosjektet samarbeider oppdragsgiver, Den offentlige tannhelsetjenesten i Troms med Det odontologiske fakultet i Oslo, Radiologisk avdeling ved Universitetssykehuset Nord-Norge, Institutt for klinisk odontologi i Tromsø og Nasjonalt senter for Telemedisin. Målet er at tverrfaglig samarbeid og samling av kompetanse skal styrke fagmiljøene gjensidig.

Gjennomføring av studiet

Spesialutdanningen i kjeve- og ansiktsradiologi er et treårig fulltids studieprogram. I prosjektet legges det opp til at kandidatene som skal gjennomføre utdanningen desentralisert, i hovedsak er lokalisert i Tromsø. Likevel vil kandidatene tidlig i studiet tilbringe mye tid ved Avdeling for kjeve- og ansiktsradiologi i Oslo for praktisk opplæring i ulike typer radiologisk utredning av tannsett og kjeve-/ansiktsskjelett, med konvensjonelle og digitale undersøkelsesmetoder. Kandidatene vil bruke avanserte radiologiske modaliteter som CT og MR og elektroniske bildegringssystemer. Dette vil gi kandidatene som skal til Tromsø et godt

grunnlag for å fortsette utdanningen der. Kandidatene vil videre gjennom hele studieperioden ha kortere opphold ved avdelingen i Oslo for å ta del i pasientundersøkelser som utføres der. Fakultetet i Oslo har et meget godt pasientgrunnlag for spesialutdanning som er opparbeidet gjennom mange år med spesialiserte helsetjenester til befolkningen i og rundt Oslo. Man kan ikke forvente et lignende pasientgrunnlag i Tromsø når spesialutdanningen starter opp.

Det har vært en forutsetning for prosjektet å etablere et nært samarbeid med Radiologisk avdeling ved Universitetssykehuset Nord-Norge som i utdanningen vil bidra med medisinsk radiologisk kompetanse ved radiologiske undersøkelser som CT og MR av pasienter med ulike odontologiske problemstillinger.

Utover dette vil pasientdata, undervisning og veiledning overføres ved bruk av teleradiologi, nettbaserte kommunikasjons- og læringssystemer, samt videokonferanser. Kjeve- og ansiktsradiologer benytter daglig avansert digitalt radiologisk og annet teknisk utstyr. Dermed ligger forholdene spesielt godt til rette for framtidsrettet bruk av kommunikasjonsteknologi. Dette gir nye muligheter for kompetansebygging, faglig nettverksarbeid og erfaringsutvikling.

Kompetansesenter og tannlegeutdanning

Tannhelsetjenestens kompetansesenter for Nord-Norge er et regionalt odontologisk kompetansesenter, et samarbeid mellom Nordland, Troms og Finnmark. Senterets overordnede målsetting er å gi den nordnorske befolkningen et likeverdig tannhelsetilbud i forhold til landet forøvrig. Det å samle tannleger med spesialkompetanse under samme tak gir muligheter for et aktivt, inspirerende, tverrfaglig og inkluderende aka-

Universitetslektor Bjørn Mork Knutsen veileder spesialistkandidat Linda Z. Arvidsson på en av arbeidsstasjonene til den nye CT-scanneren ved Avdeling for kjeve- og ansiktsradiologi ved Det odontologiske fakultet i Oslo.

demisk miljø. Målet er at dette skal komme øvrig tannhelsetjeneste i Nord-Norge til gode. Senteret skal være en støttespiller for grunnutdanningen av tannleger i Tromsø og vil bli samlokalisert med Institutt for klinisk odontologi i nytt bygg fra 2006. Den odontologiske radiologiavdelingen vil være fellesareal, og skal benyttes av begge institusjoner. Det kjeve- og ansiktsradiologiske miljøet blir dermed en funksjonell enhet.

Kjeve- og ansiktsradiologens rolle ved odontologiske kompetansesentra

1. «Diagnostic radiologist», utøvende diagnostiker

2. «Educator», veileder av tannhelseteamet

3. «Radiation protection officer», strålevernansvarlig

Ved kompetansesenteret i Tromsø vil også tradisjonelle instituttoppgaver i forbindelse med undervisning og instruktørvirksomhet for grunnutdanningsstudenter, samt aktiviteter i forbindelse med forskning være aktuelt.

Tannleger som vurderer å søke spesialutdanning i kjeve- og ansiktsradiologi er velkomne til å kontakte fagleder Anne Møystad ved Avdeling for kjeve- og ansiktsradiologi, Universitetet i Oslo, tlf. 22 85 22 56, e-post: amoystad@odont.uio.no.

Tannleger som ønsker å gå desentra-

lisert i Tromsø er velkomne til å kontakte overtannlege Ragnhild Norden-gen ved Tannhelsetjenestens kompetansesenteret for Nord-Norge, tlf. 77 78 82 86, e-post: ragnhild.nordengen@tromsfylke.no.

Oppdatert informasjon er tilgjengelig på prosjektets hjemmeside: www.maxillopolar.no

*Anne Møystad
Maria Redfors
Ragnhild Norden-gen
Hedda Høvik*

Kurs som gir utvikling for alle i DOT

Kurs i folkehelsearbeid skal nå arrangeres for annen gang, med Sosial- og helsedirektoratet som oppdragsgiver og Høgskolen i Akershus som lærested under de fire samlingene, som vil finne sted fra november til mai. Kurset er beregnet på tannleger, tannpleiere og tannhelsesekretærer ansatt i Den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) over hele landet. Søknadsfristen er 10. oktober.

Lærekreftene er høgskolelektorene ved Høgskolen i Akershus, Marit Hartviksen, Anne Eikeland og Tron Inngar. Sistnevnte er i ferd med å avslutte sin doktorgrad i pedagogikk, mens de to førstnevnte har hovedfag i yrkespedagogikk. Eikeland er tannpleier i tillegg, og underviser også ved tannpleierutdanningen i Oslo. Institutt for samfunnsodontologi er også sterkt inne i bildet, ved siden av gjesteforelesere innen blant annet ledelse.

Tidende møtte høgskolelektorene Marit Hartviksen og Anne Eikeland, for å høre litt mer om hva dette kurset går ut på, og om erfaringene fra første gang det ble holdt.

– Hvem er kurset i folkehelsearbeid beregnet på?

– Dette er et kurs for ansatte i Den offentlige tannhelsetjenesten, der vi tenker oss en lik fordeling mellom de tre yrkesgruppene. Sist gang var deltakerne 15 tannleger og 7 tannpleiere, men nå inkluderer vi tannhelsesekretærene også. Det er riktig og viktig, for hvis man skal få til endringer på arbeidsplassen må alle gruppene være med. Da blir det en helhet, og man kan diskutere gjennomgripende hvordan man skal jobbe med forebyggende og helsefremmende tiltak på en måte som involverer alle på arbeidsplassen. Og hvis man er opptatt av resultater, slik tannhelsetjenesten er, må alle trekke i samme retning. Det er også en forutsetning at alle forstår hverandres perspektiver og hvordan de andre tenker, og får en forståelse av at alle er betydningsfulle og like viktige.

– Hvordan fungerte det å ha felles kurs for tannpleiere og tannleger sist gang?

– Vi opplevde at forventningene var litt ulike i utgangspunktet, men etter hvert som deltakerne ventet seg til lærings- og arbeidsformen fungerte det godt.

En del av tannlegene særlig, hadde forventninger om at de skulle få mange

forelesninger i samfunnsodontologi. Det var antagelig med bakgrunn i at kurset på sett og vis er en gjenopptakelse av det gamle Bygdøy-kurset, som hadde hovedvekten sin der. Men dette er ikke en ren videreføring av det som ble avsluttet i 1993. Det vi tilbyr nå inneholder riktignok en del samfunnsodontologi, men tar vel så mye opp temaer som læring, utvikling, endringer, konflikthåndtering, kommunikasjon og veiledning. Mye dreier seg om det mellommenneskelige samspillet mellom kolleger, mellom tannhelsepersonell og pasient, og mellom tannhelsepersonell, pasient og pårørende. Her har de ulike deltakerne, på tvers av yrkesgruppene også, forskjellige erfaringer i ulike kontekster. Det er dette vi ønsker å få frem og utnytte, og det ser vi på som vårt kvalitetsstempel.

– Hvordan er kurset organisert?

– Vi skal ha fire samlinger på Høgskolen i Akershus, på Kjeller. I løpet av den første samlingen skal studentene dele seg i grupper, som skal arbeide med en oppgave, eller et utviklingsarbeid, som de velger selv. Hvem som havner sammen vil hovedsakelig avgjøres av den enkeltes interesse for et tema, slik at de som skal arbeide